

2017-05-08

Finansinspektionen

Box 7821

103 97 Stockholm

Yttrande över promemorian "Förslag till föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism"

FI Dnr 16-2467

Finansinspektionen förslår nya föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Finansförbundet anser att det är viktigt med ett finansiellt system som har omvärldens förtroende. Det är därför nödvändigt att säkerställa att systemet inte missbrukas och används för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Utbildning och rätt förutsättningar ett måste

När anställdas färdigheter blir avgörande för att bedöma kundens lämplighet åläggs ett stort ansvar om lämplighetsbedömning på den enskilde anställda. Finansförbundet anser att skyldigheten ligger på verksamhetsutövaren, även om det är den enskilde anställda som i kundmötet behöver fatta beslut. Detta ställer omfattande och långtgående krav på anställdas kundkännedom. Anställdas förmåga att läsa av situationer samt hantera risker i samband med kundkontakter ställs på prov. Anställda måste ges rätt förutsättningar för att utföra sitt arbete så bra som möjligt.

Finansförbundet välkomnar utredarens förslag om att ett företags rutiner ska säkerställa att anställda har tillräckliga kunskaper, samt att utbildningen ska individanpassas efter funktion och företag. Finansförbundet anser det vara av största vikt att anställda som berörs av penningtvätsreglerna fortlöpande ges möjlighet att delta i utbildningsprogram. Detta för att lära sig känna igen transaktionsmönster som har samband med penningtvätt och finansiering av terrorism samt få vägledning i hur de ska handla i sådana fall. Arbetsgivaren ska sträva efter att i möjligaste mån minimera riskerna och med hjälp av styrdokument och processer skapa en rimlig arbetsform för de som berörs.

Viktigt att analysera och förebygga hotfulla situationer

Obehagliga och hotfulla situationer kan uppstå i mötet med kund när penningtvätsreglerna ska efterlevas. Det är av stor vikt att de anställda får fortlöpande och relevant utbildning i penningtvätt men också att företag identifierar och analyserar vilka hot eller fientliga åtgärder som kan uppkomma mot anställda till följd av att de vidtar kundkännedomsåtgärder, granskar eller rapporterar misstankar om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Finansförbundet välkomnar att utredaren föreslår detta.

Rapportsystem både internt och externt

Det kan uppstå motsatta intressen inom verksamheten, när affärer vägs mot regelbrottsförhindrande och personal kan upptäcka oegentligheter inom den egna organisationen. Medlemsstater ska enligt direktivet kräva att företag inrättar lämpliga rutiner för anställda att rapportera överträdelser internt. Finansförbundet framhåller att syftet med särskilda rapporteringssystem, så kallade "visselblåsarsystem" är att möjliggöra för samtlig personal att utan rädsla för repressalier kunna rapportera om allvarliga händelser, missförhållanden och marknadsmissbruk. Ett bra skydd för visselblåsare innefattar således inte endast särskilda rapporteringssystem utan även ett skydd för att den som väljer att rapportera om eventuella missförhållanden inte drabbas av repressalier från arbetsgivarens sida. Finansförbundet välkomnar att utredaren föreslår att åtgärder som innebär att en anställd som internt hos verksamhetsutövaren informerar om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism inte får utsättas för ogynnsamma eller diskriminerande åtgärder i sin anställning. Finansförbundet anser utöver intern rapportering att det är av vikt att anställda ges möjlighet att rapportera om allvarliga händelser till externa aktörer.

Konsekvensanalys för de anställda saknas

Under punkt 3. genomförs en konsekvensanalys för samhälle, konsumenter och företag. Finansförbundet anser att då förslaget påverkar och har konsekvenser för anställda ska det vara standard att inkludera även anställda i framtida konsekvensanalyser.

Ulrika Boëthius
Förbundsordförande

Karin Kristensson
Föredragande